

نماز متین!

آموزش نماز در فقه شافعی

مؤلف: رقیه حسینی

ای مسلمان!

هر انسان موفقی در کارهای خویش رو شی نیکو انتخاب می نماید تا بوسیله آن بتواند رضایت الله مهربان را کسب نماید و فردی مفید برای خویش و جامعه باشد. برای موفقیت در این راه و انتخاب بهترین روش ، کتابهای مفید در آن مورد مطالعه می نماید و از راهنماییهای افراد آگاه و مطمئن استفاده می نماید. خداوند مهربان که خالق انسان است برای او روش صحیح زندگی را توسط کتاب خویش قرآن مشخص نموده است و پیامبر عزیزمان حضرت محمد صَلَّی اللّٰهُ عَلٰیہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّمَ رَبِّہِ عَنْوَانِ الْكَوْنِ نیک برای راهنمائی و آشنا نمودن مردم با راه و روش دین خدا (اسلام) برگزیده است. انسان مسلمان با استفاده از این دو چراغ هدایت می تواند زندگی خود را به بهترین شیوه اداره نماید. کسی که می خواهد مسلمان نیکی باشد باید دین خویش را بشناسد و براساس آن باطن و ظاهر زندگی خویش را درست نماید. نماز به عنوان دومین اصل اسلام همواره مورد توجه بوده است، به همین دلیل انسان باید این عمل نیک را به صورت کامل و درست فراگیرد تا با انجام دادن آن رضایت خداوند مهربان و همچنین آرامش درونی خویش را به دست آورد. متن حاضر چکیده ای از روش نماز در فقه امام شافعی رحمه الله می باشد که مناسب برای افرادی است که در ابتدای یادگیری نماز می باشند. تلاش شده است که قسمتهای ظاهری نماز به صورت ساده و کامل آورده شود تا چهار چوب کلی نماز در ذهن به راحتی جای گیرد، لذا از اضافه نمودن برخی قسمتها خودداری نموده ایم که می توان آنها را در کتابهای دیگر جستجو نمود.

رقیه حسینی

کارشناس فقه شافعی

با توضیح این که:

۱. بخش‌های ضروری نماز(واجبات) بارنگ سیاه مشخص شده‌اند.
۲. بخش‌های توضیحی نماز بارنگ آبی مشخص شده‌اند.
۳. بخش‌های تکمیل کننده نماز(ستهای رنگ) بارنگ‌های سبز و نارنجی مشخص شده‌اند.
به همین جهت به ترتیب اهمیت و بهتر بودن جهت انجام دادن آن سنت،
رنگ آن به صورت سبزپرنگ ، سبز عادی و نارنجی می‌باشد.
مثالاً در صفحه ۶ مراحل وضوگرفتن قسمت شستن صورت ، حداقل ۱ بار
شستن صورت لازم است و سیاه رنگ نوشته شده است و ۳ بار شستن صورت
بهتر از ۲ بار شستن آن می‌باشد.لذا در صورت قرار داشتن متنی با ترتیب
رنگ‌های سبز و نارنجی در یک بخش ، در بهترین حالت ، عملی که بارنگ
سبز نوشته شده است را انجام می‌دهیم.
۴. بعد از خواندن سوره حمد در دورکعت اول ، هر مقدار سوره‌های
بلندtro و یا آیه‌های بیشتری بخوانیم ثواب بیشتری دارد.
۵. دقیق شود آیات قرآنی با ترتیل و درست بیان شوند.
۶. پس از خواندن صلووات و قبل از سلام دادن و همچنین بعد از اتمام
نماز می‌توان دعا نمود.
۷. برای رفتن آقایان به مسجد و خواندن نمازهای واجب با جماعت
تاکید و سفارشات بسیاری بیان شده است.
۸. متن هریک از شهدها را می‌توان در هر دو تشهد خواند.و همچنین
بعد از تشهد اول در بهترین حالت معمولاً صلووات خوانده نمی‌شود،
و در صورت گفتن صلووات نیز بهتر است کل صلووات خوانده شود.

کارهای لازم قبل از خواندن نماز

۱. هنگام دستشوئی خودمان را تمیز کنیم و نگذاریم لباس و بدنمان کشیف شود.
۲. قبل از نماز وضو بگیریم.
۳. لباسی که در آن نماز می خوانیم پاکیزه و مناسب باشد.
۴. مکانی که روی آن نماز می خوانیم پاک باشد.

پس از رعایت این کارها هنگامی که وقت نماز فرا برسد (**در اول وقت نماز خوانده می شود**).

تعداد و ترتیب نمازهایی که در شبانه روز باید خوانده شود:

۲	رکعت نماز صبح	✓
-		
۴	رکعت نماز ظهر	✓
-		
۴	رکعت نماز عصر	✓
-		
۳	رکعت نماز مغرب	✓
-		
۴	رکعت نماز عشاء	✓
-		

مراحل وضو گرفتن به ترتیب اینگونه است :

۱- نیت آوردن در قلب (**بِسْمِ اللَّهِ**) می گوییم و خود را با چیز دیگری مشغول نمی کنیم، دو دست را تا مچ ۳ بار می شوئیم، دهان و بینی را نیز تمیز می نماییم.)

شستن دو دست تا مچ ۳ بار

۲- شستن صورت (از بالای پیشانی تا زیر چانه و از یک گوش تا گوش دیگر)

(۱ بار، یا ۲ بار و یا در بهترین حالت ۳ بار)

شستن صورت
(در بهترین حالت ۳ بار)

۳- شستن دست هاتا (**بالاتراز**) آرنج (اول دست راست بعد دست چپ)

(۱ بار، یا ۲ بار و یا در بهترین حالت ۳ بار)

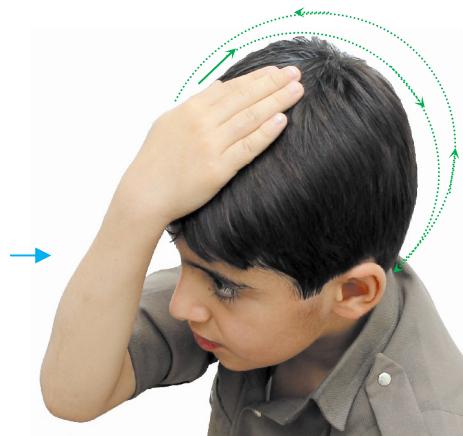
شستن دست هاتا (**بالاتراز**) آرنج
(در بهترین حالت ۳ بار)

۴- مسح سر (تمام یا قسمتی از آن، همراه با تمیز نمودن گوشها)

(در بهترین حالت ۱ بار، یا ۲ بار و یا ۳ بار)

مسح سر (تمام یا قسمتی از آن)
(در بهترین حالت ۱ بار)

۵- شستن پاهای تا (بالاتراز) دو قوزک

(اول پای راست بعد پای چپ)

(۱ بار، یا ۲ بار و یا در بهترین حالت ۳ بار)

شستن پاهای تا (بالاتراز) دو قوزک
(در بهترین حالت ۳ بار)

ركعت اول

برای خواندن نماز رو به قبله می ایستیم
(نگاهمان به مکانی باشد که تقریباً برآن سجده می نماییم)
و با آرامش نماز خواندن را شروع می نماییم.
به طور مثال خواندن نماز ظهر به شکل زیر است:
می دانیم که در این حالت باید نیت چهار رکعت نماز ظهر را داشته باشیم)
در قلب نیت خواندن نماز را می آوریم
«خداوندا می خواهم چهار رکعت نماز ظهر را بخوانم»

(بعد دست هارا تابا برشانه ها و یا برابر گوش ها بالا می آوریم)

سپس می گوییم **«الله أكبير»** (سپس دست راست را روی دست چپ می گذاریم)

ركعت اول

شروع به خواندن سوره حَمْد می نماییم (به طوری که حداقل خودمان آن را بشنویم سپس آمین می گوییم و بعد از آن یک سوره یا چند آیه دیگر را می خوانیم).

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢﴾

الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ﴿٣﴾

مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ﴿٤﴾

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينَ ﴿٥﴾

إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿٦﴾

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ

غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿٧﴾

(آمین)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللّٰهُ أَحَدٌ ﴿١﴾ إِلٰهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُوْلَدْ ﴿٣﴾ وَلَمْ يَكُنْ لَّهُ كُفُوًّا أَحَدٌ ﴿٤﴾

ركعت اول

سپس (با گفتن اللہ اکبر) خم می شویم و با گذاشتن دستها روی زانوها در حالت رکوع قرار می گیریم ، مقداری مکث می نماییم

(و در حالت تعظیم (رکوع) ۳ بار می گوییم سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ

و یا اینکه ۳ بار می گوییم سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ و بِحَمْدِهِ

و با گفتن سَمْعَ اللَّهِ لِمَنْ حَمِدَهُ ، رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ)

سراز رکوع برداشته (دستها را تا مقابل شانه ها بالا می آوریم)

راست می ایستیم و با مقداری مکث در حالت ایستاده (با گفتن اللہ اکبر)

به آرامی سر را برابر زمین گذاشته

به سجدہ می رویم

سَمْعَ اللَّهِ لِمَنْ حَمِدَهُ
رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ
سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ
سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ

ركعت اول

در هنگام سجده مقداری مکث می نماییم، به طوری که ۷ عضو، پیشانی و روی بینی
کف هر دو دست ، دوزانو و قسمت (زیر) نوک انگشتان دو پا ^{۲.۳} ^{۴.۷} روی زمین قرار گیرد.

(ودر این حالت ۳ بار می گوییم سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعَلَى

و یا اینکه ۳ بار می گوییم سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعَلَى وِبِحَمْدِهِ

(و با گفتن اللہ اکبر) سراز سجده برداشته پشتمان را راست می نماییم،

و با مقداری مکث در این حالت (می گوییم رب اغفرلی، رب اغفرلی

و یا می گوییم رب اغفرلی و آرحمنی و آجیرنی و آرزقندی و آرفعنی)

(وسپس با گفتن اللہ اکبر) دوباره به سجده می رویم

(ودر این حالت ۳ بار می گوییم سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعَلَى

و یا اینکه ۳ بار می گوییم سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعَلَى وِبِحَمْدِهِ

(سراز سجده برداشته ، می نشینیم و مقداری مکث می نماییم)(و با گفتن اللہ اکبر)

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعَلَى
سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعَلَى
سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعَلَى

رَبِّ اغْفِرْ لِي
رَبِّ اغْفِرْ لِي

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعَلَى
سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعَلَى
سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعَلَى

ركعت دوم

برای رکعت دوم بلند می شویم و راست می ایستیم. شروع به خواندن سوره حمد می نماییم. (به طوری که حداقل خودمان آن را بشنویم، سپس آمين گفته و بعد از آن یک سوره دیگر و یا چند آیه دیگر رامی خوانیم.)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢﴾

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٣﴾

مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ﴿٤﴾

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴿٥﴾

إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿٦﴾

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ

غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿٧﴾

(آمين)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿١﴾ مَلِكِ النَّاسِ ﴿٢﴾ إِلَهِ النَّاسِ ﴿٣﴾

مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿٤﴾ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ﴿٥﴾

مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ﴿٦﴾

ركعت دوم

سپس (با گفتن اللہ اکبر) خم می شویم و با گذاشتن دستها روی زانوها در حالت رکوع قرار می گیریم ، مقداری مکث می نماییم

(و در حالت تعظیم (رکوع) ۳ بار می گوییم سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ

و یا اینکه ۳ بار می گوییم سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ و بِحَمْدِهِ

و با گفتن سَمْعَ اللَّهِ لِمَنْ حَمِدَهُ ، رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ)

سر از رکوع برداشته (دستها را تا مقابل شانه ها بالا می آوریم)

وراست می ایستیم و با مقداری مکث در حالت ایستاده (با گفتن اللہ اکبر)

به آرامی سر را برابر زمین گذاشته

به سجدہ می رویم

سَمْعَ اللَّهِ لِمَنْ حَمِدَهُ
رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ
سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ
سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ

در هنگام سجده مقداری مکث می نماییم

(ودر این حالت ۳ بار می گوییم سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعَلَى)

(و یا اینکه ۳ بار می گوییم سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعَلَى وَبِحَمْدِهِ)

(و با گفتن اللہ اکبر) سراز سجده برداشته پشتمن را راست می نماییم،

و با مقداری مکث در این حالت (می گوییم رَبِّ اغْفِرْ لِي، رَبِّ اغْفِرْ لِي

(و یا می گوییم رَبِّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَاجْبُرْنِي وَارْزُقْنِي وَارْفَعْنِي)

(و سپس با گفتن اللہ اکبر) دوباره به سجده می رویم

(ودر این حالت ۳ بار می گوییم سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعَلَى)

(و یا اینکه ۳ بار می گوییم سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعَلَى وَبِحَمْدِهِ)

در هنگام سجده ، صورت را بین کف دستها قرار می دهیم تا آرنج ها از زمین فاصله

بگیرد و ساعد دستها روی زمین ننشینند).

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعَلَى
سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعَلَى
سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعَلَى

رَبِّ اغْفِرْ لِي
رَبِّ اغْفِرْ لِي

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعَلَى
سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعَلَى
سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعَلَى

(بعد از سجده می نشینیم و دستها را روی زانوها قرار می دهیم)

(انگشتان دست راست را جمع می نماییم غیر از انگشت اشاره که با آن اشاره نموده و به آن نگاه می نماییم،

دست چپ را به صورت عادی روی زانو قرار می دهیم)

(و تَسْهُدْ (تحیات) را می خوانیم) (و پس از خواندن تَسْهُدْ

بر پیامبر عزیزمان (صلی الله علیه وآلہ وسلم) صَلَواتِ مَنْ فَرَسْتَیْمْ)

(در این حالت بهتر است که (زیر) نوک انگشتان پای راست

را بر زمین قرار داده و روی کف پای چپ بنشینیم)

أَتَسْهُدْ لِلَّهِ وَالصَّلَواتُ وَالطَّيِّبَاتُ

أَسَلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

أَسَلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ

أَشَهَدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشَهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

تَسْهُدْ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ

كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ

صلوات

كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

(بعد از تَسْهُدْ اول در بهترین حالت معمولاً صَلَواتِ خوانده نمی شود، و در صورت گفتن صَلَواتِ نیز بهتر است کل صَلَواتِ خوانده شود.)

ركعت سوم

(بعد از خواندن تَسْهِيد) (با گفتن اللہُ أکبر) برای رکعت سوم بلند می شویم (دستها را تا مقابله شانه ها بالا می آوریم) و راست می ایستیم. شروع به خواندن سوره حمد می نماییم. (به طوری که حداقل خودمان آن را بشنویم ، سپس آمين می گوییم)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢﴾

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٣﴾

مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ﴿٤﴾

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴿٥﴾

أَهْدِنَا الصَّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿٦﴾

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ

غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿٧﴾

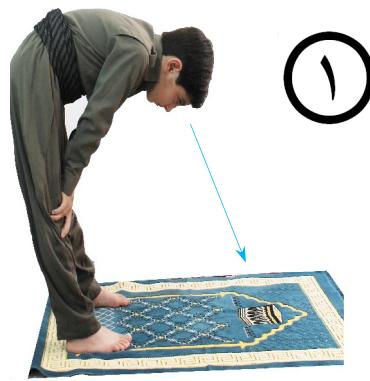
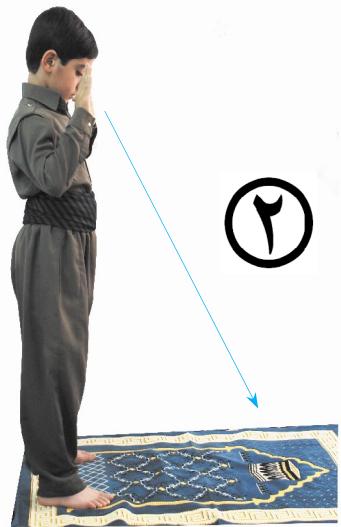
(آمين)

(در رکعتهای سوم و چهارم نماز ، خواندن سوره حمد به تنها بی کفایت می نماید.)

ركعت سوم

سپس (با گفتن اللہ اکبر) خم می شویم و با گذاشتن دستها روی زانوها در حالت رکوع قرار می گیریم (تا حد امکان پشتمن را صاف و راست قرار می دهیم) مقداری مکث می نماییم (و در حالت تعظیم (رکوع) ۳ بار می گوییم سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ و یا اینکه ۳ بار می گوییم سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ و بِحَمْدِهِ و با گفتن سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ، رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ سراز رکوع برداشته (دستها را تا مقابل شانه ها بالا می آوریم) و راست می ایستیم و با مقداری مکث در حالت ایستاده (با گفتن اللہ اکبر) به آرامی به سجدہ می رویم.

ركعت سوم

(در هنگام سجده تا حد امکان پشتمان را صاف و راست قرار می دهیم)

(ودراین حالت ۳ بار می گوییم سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَىٰ

و یا اینکه ۳ بار می گوییم سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَىٰ وَبِحَمْدِهِ

(و با گفتن اللہ اکبر) سراز سجده برداشته پشتمان را راست می نماییم،

و با مقداری مکث در این حالت (می گوییم رَبِّ اغْفِرْ لِي، رَبِّ اغْفِرْ لِي

و یا می گوییم رَبِّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَاجْبُرْنِي وَارْزُقْنِي وَارْفَعْنِي)

(و سپس با گفتن اللہ اکبر) دوباره به سجده می رویم

(ودراین حالت ۳ بار می گوییم سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَىٰ

و یا اینکه ۳ بار می گوییم سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَىٰ وَبِحَمْدِهِ

(سراز سجده برداشته، می نشینیم و مقداری مکث می نماییم) (و با گفتن اللہ اکبر)

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَىٰ

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَىٰ

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَىٰ

رَبِّ اغْفِرْ لِي

رَبِّ اغْفِرْ لِي

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَىٰ

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَىٰ

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَىٰ

ركعت چهارم

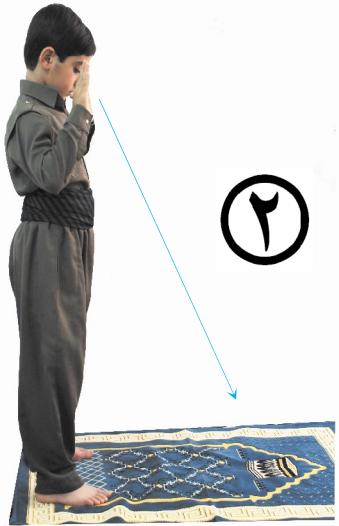
برای رکعت چهارم بلند می شویم و راست می ایستیم. شروع به خواندن سوره
حمد می نماییم (به طوری که حداقل خودمان آن را بشنویم، سپس آمین می گوییم)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
الرَّحِيمِ
إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ
أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ
الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرَ الْمَغْضُوبِ
عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ

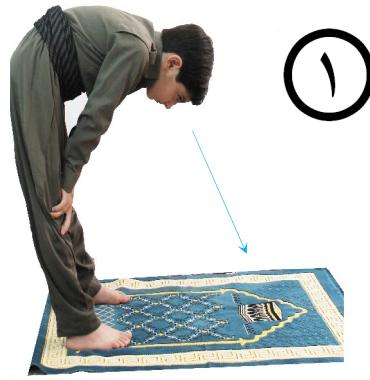
(آمین)

ركعت چهارم

سپس (با گفتن اللہ اکبر) خم می شویم و با گذاشتن دستها روی زانوها در حالت رکوع قرار می گیریم (تا حد امکان پشتمن را صاف و راست قرار می دهیم) مقداری مکث می نماییم (و در حالت تعظیم (رکوع) ۳ بار می گوییم سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ و یا اینکه ۳ بار می گوییم سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ و بِحَمْدِه و با گفتن سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَه ، رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ) سراز رکوع برداشته (دستها را تا مقابل شانه ها بالا می آوریم) و راست می ایستیم و با مقداری مکث در حالت ایستاده (با گفتن اللہ اکبر) به آرامی به سجدہ می رویم.

سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَه
رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْد

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ
سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ
سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ

در هنگام سجده مقداری مکث می نماییم

(و در این حالت ۳ بار می گوییم **سُبْحَانَ رَبِّ الْأَعْلَى**)

(و یا اینکه ۳ بار می گوییم **سُبْحَانَ رَبِّ الْأَعْلَى وَبِحَمْدِهِ**)

(و با گفتن **اللهُ أَكْبَر**) سراز سجده برداشته پشتمن را راست می نماییم،

و با مقداری مکث در این حالت (می گوییم **رَبِّ اغْفِرْ لِي**، **رَبِّ اغْفِرْ لِي**)

(و یا می گوییم **رَبِّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَاجْبُرْنِي وَارْزُقْنِي وَارْفَعْنِي**)

(و سپس با گفتن **اللهُ أَكْبَر**) دوباره به سجده می روییم

(و در این حالت ۳ بار می گوییم **سُبْحَانَ رَبِّ الْأَعْلَى**)

(و یا اینکه ۳ بار می گوییم **سُبْحَانَ رَبِّ الْأَعْلَى وَبِحَمْدِهِ**)

(بهترین حالت برای نشستن ها ، نشستن شیوه تهیات اول می باشد.)

سُبْحَانَ رَبِّ الْأَعْلَى

سُبْحَانَ رَبِّ الْأَعْلَى

سُبْحَانَ رَبِّ الْأَعْلَى

رَبِّ اغْفِرْ لِي

رَبِّ اغْفِرْ لِي

سُبْحَانَ رَبِّ الْأَعْلَى

سُبْحَانَ رَبِّ الْأَعْلَى

سُبْحَانَ رَبِّ الْأَعْلَى

رکعت چهارم

سپس می نشینیم و **تَشَهُّد** می خوانیم

(پس از خواندن **تَشَهُّد** (تحیات)

بر پیامبر عزیزمان (صلی اللہ علیہ وسلم)

و آل پیامبر صلوات می فرستیم.

(در این حالت بهتر است (زیر) نوک انگشتان

پای راست را بر زمین قرار داده و به آرامی

کف پای چپ را زیر ساق پای راست قرار داده

و روی زمین بنشینیم.)

الْتَّحِيَّاتُ الْمُبَارَكَاتُ الصَّلَوَاتُ طَيِّبَاتُ لِلَّهِ

السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهُ النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَّ كَاتِهِ

السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ

أَشْهَدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ

تَشَهُّد

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ

كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ

صلوات

كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

ركعت چهارم

بعد از خواندن صلوات برای پایان دادن به نماز سلام می دهیم.

ابتدا سر را به طرف راست می چرخانیم و می گوییم

السلامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ

(وسپس سر را به طرف چپ می چرخانیم و می گوییم

السلامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ)

السلامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ

السلامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ

سلام دوم (به طرف چپ)

سلام اول (به طرف راست)

منابع:

- قرآن کریم**
  - صَحِّیحُ بُخاری (محمد بن اسماعیل بُخاری)**
  - فَتْحُ الْبَارِی شَرْحُ صَحِّیحِ بُخاری (ابن حَجَر عَسْقَلَانِی)**
  - صَحِّیحُ مُسْلِم (مُسْلِمُ بْنُ حَاجَاج نیشاپوری)**
  - شَرْحُ صَحِّیحِ مُسْلِم (مَحْبِی الدین نووی)**
  - صَحِّیحُ ابْن خُرَیْمَة**
  - مُسْتَخْرَجُ ابْنِ عَوَانَة**
  - صَحِّیحُ ابْن حِبَان**
  - الْمُسْتَدِرُكُ عَلَى الصَّحِّیحَیْنِ لِلحاکِم**
  - مُسْنَد احمد بن حَنْبَل**
  - سُنْنَ ابْن دَاؤُد**
  - سُنْنَ دَارِمِی**
  - سُنْنَ ابْن مَاجَه**
  - سُنْنَ تِرمِذِی**
  - سُنْنَ کُبْرَیٰ نِسَائِی**
  - سُنْنَ کُبْرَیٰ بَیْهَقِی**
  - سُنْنَ دَارِ القُطْنَی**
  - مُصْنَفُ ابْن اَبِی شَیْبَة**
  - مُسْنَد امام شافعی**
  - مُسْنَد البَزَار**
  - الْأَوْسَطُ لِابْن مُنْذَر**
  - کتب فقهی شافعیہ**
- (آموزش نماز دکتر خرمدل، فتح القریب، باقيات الصالحات، فقهی المنهجي، المجموع)

همانا خداوند مهربان هر انسانی را دوست داشته باشد
و در او نشانه خیر ببیند به سوی رستگاری دنیا و آخرت
هدایت می دهد. هدایتی که نور ایمان و یقین به یگانگی
خداوند بلند مرتبه و رسالت آخرین فرستاده اش را در
اعماق وجود انسان روشن می کند. آن زمان است که
عظمت ولذت ایمان برای انسان نمایان می شود ،
و شیرینی عبادت خالص برای خداوند دیده می شود.

ISBN: 978-600-7682-22-7

9 786007
682227

